

2020

DELÅRSREGNSKAP 4. KVARTAL

SPAREBANK 1 HALLINGDAL VALDRES
NO 937 889 631
TELEFON 915 03202
WWW.SB1.NO

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Visjon, verdier og mål

Visjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres – anbefalt av kunden

Misjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre at privatpersoner og bedrifter i størst mulig grad får anledning til å realisere sine drømmer og skape verdier.

Vi bryr oss om våre målgrupper, setter deres behov først og de skal være trygge på at vi stiller opp når det trengs. Som en totalleverandør med lokal tilstedeværelse er det vi som kjenner regionen best og kan gi personer og bedrifter skreddersydde råd, hjelp og støtte tilpasset den enkelte.

I alt vi gjør har vi fokus på at regionen, bedrifter og personer lykkes i å realisere sine mål og vi skal være det naturlige førstevalget.

Verdier

Engasjert og dyktig

Hovedmål

- Målgruppen er kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres.
- Sparebank er kjernevirksomheten. Vi styrker verdikjeden og lønnsomheten gjennom formidling av forsikring, eiendomsmegling, regnskap og økonomisk rådgivning.
- Vi skal i Hallingdal og Valdres være den mest attraktive arbeidsplassen og med de beste og mest fornøyde medarbeidere, med høy endringskapasitet og medarbeidere som har vilje og evne til kontinuerlig læring.
- Konsernet tar en aktiv rolle for å skape en grønn fremtid og skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.

4	HOVEDTALL
5	NØKKELTALL
6	STYRETS BERETNING
DELÅRSREGNSKAP	
13	RESULTATREGNSKAP
14	BALANSE
15	ENDRING EGENKAPITAL
NOTER TIL REGNSKAPET	
17	1. REGNSKAPSPRINSIPPER
23	2. VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER
26	3. OVERGANGSEFFEKTER ENDRINGER I ÅRSREGNSKAPSFORSKRIFTEN FOR BANKER M.V.
28	4. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.
31	5. BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
31	6. INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
32	7. FINANSIELLE DERIVATER
33	8. ANDRE EIENDELER
34	9. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
35	10. ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSER
36	11. KAPITALDEKNING
38	12. EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS PER 31.03.2020
39	13. SEGMENTINFORMASJON
40	14. SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.
41	15. VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
43	16. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Hovedtall

RESULTATSAMMENDRAG	31.12.2020		31.12.2019	
(Hele tusen kroner)		%		%
Netto renteinntekter	186.641	1,57	196.216	1,77
Netto provisjons- og andre inntekter	71.189	0,60	75.474	0,68
Netto resultat fra finansielle eiendeler	70.645	0,60	73.251	0,66
Andre driftsinntekter	110.110	0,93	88.109	0,80
Sum inntekter	438.585	3,69	433.050	3,91
Sum driftskostnader	255.320	2,15	233.418	2,11
Driftsresultat før tap	183.265	1,54	199.632	1,80
Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	13.789	0,12	-4.315	-0,04
Resultat før skatt	169.476	1,43	203.947	1,76
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	23.067	0,19	37.083	0,34
Periodens resultat	146.409	1,23	166.864	1,43
IV Resultat før andre inntekter og kostnader	146.409			
Sum andre inntekter og kostnader	1.893	0,02		
Periodens totalresultat	148.302	1,25		

Nøkkeltall

NØKKELTALL	31.12.2020	31.12.2019
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning	9,0 %	11,2 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	9,2 %	
Kostnadsprosent (morbank)	52,1 %	38,6 %
Kostnadsprosent (konsern)	58,2 %	53,9 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	9.998.248	9 013 843
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	12.665.095	11 517 741
Innskudd fra kunder	8.816.540	8 196 884
Innskuddsdekning	88,2 %	90,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	11,0 %	1,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	10,0 %	1,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,8 %	8,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	11.871.491	11 069 394
Forvaltningskapital	12.341.706	11 401 276
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	15.008.553	13 905 174
Tap og mislighold i % av brutto utlån		
Tapsprosent utlån	0,11 %	-0,04 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,53 %	
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,10 %	
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)		
Kapitaldekningsprosent	23,2 %	22,2 %
Kjernekapitaldekningsprosent	21,3 %	20,3 %
Ren kjernekapitalprosent	21,2 %	20,1 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	22,1 %	20,6 %
Netto ansvarlig kapital	1.727.361	1 619 982
Kjernekapital	1.589.750	1 479 022
Ren kjernekapital	1.577.510	1 462 174
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,7 %	9,7 %
LCR, morbank	179,8 %	154,0 %
Kontor og bemanning		
Antall kontor	10	10
Antall årsverk	166,9	158,9

Styrets beretning

Konsernet

Konsernets virksomhet omfatter følgende områder:

- Bankvirksomhet
- Eiendomsmegling
- Regnskapsføring.

Alle disse forretningsområdene er konsesjonspliktige.

Den samlede virksomheten blir utført av banken som morselskap og 6 heleide datterselskaper.

Konsernregnskapet omfatter også en felleskontrollert virksomhet – Samarbeidende Sparebanker AS som er deleier av Alliansesamarbeidet i SpareBank 1.

Konsernet har et samlet resultat etter skatt på 148,3 mill. kroner i 2020. Dette er 18,6 mill. lavere enn resultatet for 2019. Resultatet er noe preget av koronapandemien og markedsutviklingen i kjølvannet av pandemien samt overgang til ny regnskapsstandard IFRS.

Sammenligningstall mot fjoråret er ikke omarbeidet etter IFRS.

Bankvirksomheten

Bankvirksomheten (morbanken) har i året hatt 94 årsverk.

Banken har et totalresultat for 2020 på 116,8 mill. kroner. Dette gir en egenkapitalavkastning på 7,4 % etter skatt. Resultatet er 92,8 mill. svakere enn tilsvarende periode i fjor. Resultatet i 2019 var sterkt påvirket av engangseffekter. I 2020 er resultatet på et forventet nivå på tross av at vi står midt oppe i en pandemi. Vi har hatt et år med store svingninger i finansmarkedene og kraftig rentenedgang som et tiltak for å demme opp for de negative effektene av pandemien. I tillegg er også resultatet noe påvirket av endringen i regnskapsprinsipp. Flere

resultatelementer har utviklet seg positivt gjennom kvartalet og er kommentert nedenfor.

Uroen som fulgte i kjølvannet av de omfattende tiltakene fra regjeringen i kjølvannet av Covid-19 førte til at Norges Bank senket styringsrenten to ganger i mars med til sammen 1,25 prosentpoeng og ytterligere med 0,25 prosentpoeng i mai som resulterte i at vi for første gang i historien fikk en styringsrente i Norge på 0 %.

Banken var tidlig ute og signaliserte sin deltakelse i dugnaden for å bekjempe virusutbruddet og var en av de første bankene til å senke renten med umiddelbar virkning både i mars og mai. Dette ble lagt merke til og skapte økt interesse rundt bankens utlånsprodukter. Bankens renter ble til sammen senket med 1,35 prosentpoeng. Innskuddsrentene ble også senket, men noe mer differensiert.

Den raske reduksjonen i utlånsrentene har påvirket netto renteinntekter i år og endte på 187 mill. kroner. Dette er en reduksjon fra 2019 på 10,2 mill. kroner (-5,2 %) og en rentenetto på 1,60 % (1,81 %). Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak resultatføres som provisjonsinntekter og utgjorde 17,4 mill. kroner og er 1,8 mill. lavere enn tilsvarende periode i 2019. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak var på 204,4 mill. (216,5 mill.). Denne inntektsreduksjonen på 12,1 mill. kroner kan tilskrives bankens «korona-dugnad» på rentevilkår.

Samlede netto provisjons- og andre inntekter har en reduksjon fra 2019 på 4,3 mill. kroner. Nedgangen skyldes i hovedsak de nevnte provisjonsinntektene fra overførte lån til kredittforetakene. De andre provisjonsområdene har inntekter på forventet nivå. Fra 1. mars gjennomførte banken en større omlegging i prising av betalingstjenester som vil komme kundene til gode, og resultere i lavere inntekter fremover for banken.

Posten resultat fra finansielle eiendeler viser store endringer fra fjoråret. Mye av dette skyldes

ekstraordinært utbytte og salgsgvinster i 2019. Resultatregnskapet er også påvirket av overgangen fra norske regnskapsregler basert på kostpris til internasjonale regler der markedsverdien blir lagt til grunn i regnskapet. Her har det vært store svingninger så langt i år. Vi opplevde et sterkt fall i aksjekurser og rente i mars med til dels store kursfall for verdipapirfond og obligasjoner. Her har kursene kommet bra tilbake og årsresultatet er i mindre grad påvirket av børsuroen tidligere i år.

I månedsskiftet februar/mars skiftet banken forvalter for verdipapirportefølje av obligasjoner, aksjefond og obligasjonsfond. Ny forvalter er ODIN Forvaltning AS. Markedsutviklingen for verdipapir har vært god de siste tre kvartalene og fondsporteføljen viser nå en merverdi i regnskapet.

Som følge av det lave rentenivået gir verdivurderingen av bankens fastrenteutlån en positiv resultateffekt på 8,6 mill., men kursendringene på rentebytteavtalene som rentesikrer disse utlånene har på grunn av renteutviklingen en kostnadseffekt på 12,1 mill. kroner. Nettoeffekten er en kostnad på 3,5 mill. som belastes resultatregnskapet.

Driftskostnadene i 2020 er på 164,5 mill. noe som er 12 mill. over samme periode i fjor. Lønnskostnadene øker med ca. 7,1 % og må sees i lys av at bemanningen har økt med 4,5 årsverk i tillegg til vanlig lønnsvekst i 2020.

Andre driftskostnader har en økning på 5,7 mill. kroner i 2020. En del av denne økningen følger av at driftskostnader for egne og leide lokaler for hele konsernet blir belastet direkte i morbankens regnskap mot tidligere i datterselskaper. Bankens datterselskaper betaler så leie og felleskostnader til morbank. Dette er med på å «blåse opp» andre driftsinntekter og andre driftskostnader i morbankens resultatregnskap. I konsernresultatet blir forholdet eliminert. På andre poster er det kun små endringer som viser at banken har god kontroll på kostnadsutviklingen.

Fra 1.1.2020 er IFRS 9 tatt i bruk for måling av tap. Denne standarden er nærmere omtalt i note 1 Regnskapsprinsipper. Innføring av ny tapsmodell etter IFRS 9 ventes å medføre noe økt volatilitet i tapsavsetningene. Banken har bokført en kredittapskostnad på 13,8 mill. kroner i 2020. I 2019 var tapskostnaden -4,3 mill. etter tilbakeføring av tidligere nedskrivninger på utlån. Etter omlegging til IFRS blir lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi med føring av verdiendringer over posten andre inntekter og kostnader. I 2020 utgjør denne verdiendringen 1,3 mill. kroner som gir en netto samlet tapskostnad på 12,5 mill.

Banken har ved utgangen av året en forvaltningskapital på 12,2 mrd. kroner. Balanseveksten siste 12 måneder er på 8,0 %.

Balanseførte utlån i banken samt overførte lån til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (næringskreditt) har en samlet årsvekst på 1,15 mrd. kroner eller 10 %. Banken har overført boliglån for 2,63 mrd. kroner til boligkreditt. Dette utgjør 20,6 % av balanseførte og overførte lån. Samlede utlån fordeler seg med 72,6 % til privatmarkedet og 27,4 % til bedriftsmarkedet.

Sum engasjement som er misligholdt lengre enn 90 dager utgjør 52,8 mill. og er en reduksjon i året på 26,7 mill. kroner. Brutto misligholdte lån er med det på 0,5 % av brutto utlån. Samlede avsetninger til tap på utlån og garantier fordeler seg med 36,1 mill. knyttet til bedriftsmarkedet og 10,9 mill. knyttet til privatmarkedet, til sammen 47 mill. kroner. Så langt har ikke følgene av korona-pandemien ført til nevneverdig endring i misligholdte lån.

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen i banken vil være påvirket av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Bokførte tap i året er på et forventet nivå og De tilsvarer en tapskostnad hittil i år på 0,14 % av brutto utlån. Banken følger aktivt opp løpende engasjement ved mislighold av betingelser. Ved utgangen av 4. kvartal er 93,4 % av bankens utlånsportefølje klassifisert i de tre beste risikogrupperne (laveste risiko, lav risiko og middels risiko). Styret vurderer kvaliteten på utlånsporteføljen som god.

Den pågående krisen som er forårsaket av Covid-19, vil ved siden av de helsemessige konsekvensene ha en sterk negativ innvirkning på nasjonal og internasjonal økonomi. Finansnæringen forventer at dette vil innvirke på tapsutviklingen og misligholdte fremover, men så langt har ikke korona-pandemien ført til nevneverdig endring i misligholdte lån. Styret er forberedt på at dette kan endre seg. Mer om tap og tapsvurderinger i note 2 og 4.

Forslag til overskuddsdisponering/utbytte

Styret legger foreløpig opp til å foreslå overfor bankens forstanderskap et kontantutbytte for 2020 på kr 4,34 per egenkapitalbevis (30 %). Utbyttet i 2019 var kr 6,45 per bevis (25 %).

Det er morbankens resultat som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet. I disponeringen tas det hensyn til årets endringer i fond for urealiserte gevinster på 0,2 mill. kroner. Samlet beløp til disponering er 116,5 mill. kroner. Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og egenkapitalbeviserne i henhold til deres respektive andel av egenkapitalen.

Overskuddsdisponering	2020
Årsoverskudd i morbank	116.740
Overført fond for urealiserte gevinster	-219
Årsoverskudd til disponering	116.521
Utbytte (kr 4,34/EKB)	35.000
Overført til utjevningfond	69.824
Grunnfondskapital	11.697
Overført fra gavefond	-1.500
Gaver	1.500
Sum disponert	116.521

Eiendomsmedling

Kvartal (hele tusen kroner)	4. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	3. kvartal 2020	4. kvartal 2020
Netto andre inntekter	13.394	13.273	10.663	19.966	23.051
Driftskostnader	-13.692	-11.842	-8.668	-16.411	-20.128
Finansposter	17	6	83	-46	122
Resultat før skatt	-280	1.437	2.078	3.509	3.044

Hittil i år (hele tusen kroner)	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020
Netto andre inntekter	51.536	13.273	23.936	43.901	66.952
Driftskostnader	-47.052	-11.842	-20.510	-36.921	-57.049
Finansposter	-15	6	89	43	165
Resultat før skatt	4.469	1.437	3.515	7.024	10.068

Denne virksomheten drives av datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og har i året hatt 26 årsverk. Selskapet har kontor i 5 Hallingdalskommuner og på Fagernes og Beitostølen i Valdres. Selskapet har hatt en sterk aktivitetsvekst de siste årene og har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en utfordrerposisjon, men er i ferd med å etablere seg som en av de større aktørene i lokalmarkedet.

Selskapet har et driftsresultat før skatt i 2020 på 10,1 mill. som er 5,6 mill. høyere enn i 2019. Driftsinntektene på 67 mill. er 15,4 mill. høyere enn i det foregående året. Selskapet omsatte hele 1.103 eiendommer mot 729 i samme periode i fjor. Dette er imponerende tall i og med salget av

Felleskontrollert virksomhet (FKV)

Banken eier 7,75 % i det felleskontrollerte selskapet Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar).

SamSpar er eid av de 10 minste bankene i SpareBank 1 Alliansen. Samarbeidende Sparebanker AS eier 19,5 % av SpareBank 1 Gruppen AS.

Resultatandelen fra SamSpar inngår i konsernregnskapet og blir innarbeidet i morselskapet etter kostmetoden og i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. I 2020 er bokført en resultatandel på 41,4 mill. kroner i konsernregnskapet.

fritidseiendommer i vårt markedsområde stoppet fullstendig opp i mars som en følge av reiserestriksjonene som ble innført i forbindelse med korona-pandemien. Etter fjerning av hytteforbudet i slutten av april kom det en voldsom etterspørselsvekst etter fritidsboliger i Hallingdal og Valdres. Veksten har vedvart ut året og har ført til rekordomsetning i 2020. Omsetningen for perioden mai-desember er høyere enn hele 2019.

Et satsingsområde i året har vært prosjektmegling. På flere kontorer utgjør dette nesten halvparten av omsetningen. Rekruttering har også vært et prioritert område og selskapet har fått på plass nye meglerressurser det siste året som gir selskapet godt rigget for høy aktivitet fremover

Regnskap og økonomisk rådgivning

Kvartal (hele tusen kroner)	4. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	3. kvartal 2020	4. kvartal 2020
Netto andre inntekter	9.062	12.855	11.808	7.677	8.950
Driftskostnader	-10.882	-12.113	-10.818	-7.961	-10.420
Finansposter	13	27	10	6	3
Resultat før skatt	-1.806	769	1.000	-278	-1.467

Hittil i år (hele tusen kroner)	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020
Netto andre inntekter	42.461	12.855	24.664	32.340	41.290
Driftskostnader	-42.239	-12.113	-22.931	-30.892	-41.312
Finansposter	21	27	37	43	46
Resultat før skatt	243	769	1.769	1.491	24

Denne virksomheten blir drevet av datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS. Selskapet har 46,9 årsverk og har kontor i 5 kommuner i Hallingdal og 2 kommuner i Valdres.

Selskapet har et driftsresultat før skatt i 2020 på kr 24.000 mot kr 243.000 i fjor. Driftsinntektene reduseres med 1,2 mill. til 41,3 mill. kroner som tilsvarer en reduksjon på 2,8 %.

Personalkostnaden hittil i år er på 31,6 mill. kroner noe som er en økning på 0,2 mill. (0,5 %).

Andre virksomheter

Alle bankens eiendommer ble i løpet av 2018 og 2019 overført til morselskapet. Driften i de tidligere eiendomsselskapene SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS og ValHall Eigedomutvikling AS er i praksis avvirket.

Banken eier alle aksjene i selskapet Tisleidalen Hyttegrend AS. Etter IFRS-reglene blir dette selskapet klassifisert som datterselskap fra 1.1.2020 og innarbeidet i konsernregnskapet. Selskapet eier et opparbeidet tomtefelt for fritidseiendommer i Tisleidalen.

Datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har utviklet et tomtefelt for privatboliger på Flå og har en eiendom på Kikut på Geilo der selskapet har kontrakt med utbygger av fritidsleiligheter på tomten. Utbyggingsprosjektet på Geilo er godt i gang, og det er ventet at prosjektet kan generere inntekter til selskapet i 2021.

Resultatet før skatti 2020 er på -1,5 mill. kroner og er på nivå med 2019. Tomtefeltet på Flå er nedskrevet med 1,5 mill. kroner i året Resultatutviklingen i selskapet vil i stor grad være avhengig av fremtidig tomtsalg på Flå og fremdrift i prosjektet på Geilo.

Finansiering og likviditet

Bankens primære finansieringskilde er innskudd fra kunder. Banken kjennetegnes av høy innskuddsdekning noe som gir banken god soliditet. Samlede innskudd har en vekst siste 12 måneder på 629 mill. kroner og er noe lavere enn bankens utlånsvekst i samme tidsrom. Veksten siste 12 måneder er på 7,7 %. Innskuddene fordeler seg med nærmere 4,9 mrd. fra privatmarkedet og 3,9 mrd. fra bedriftsmarkedet. Utvikling i utlån og innskudd gir banken en selvfinansieringsgrad på 88,2 %. På tilsvarende tidspunkt i fjor var innskuddsdekningen 90,9 %.

Bankens øvrige finansiering består hovedsakelig av verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Banken har ved utgangen av 2020 i overkant av 1,5 mrd. kroner i eksterne innlån fordelt på 6 obligasjonslån på 1.439 mill. kroner, et banklån pålydende 100 mill. kroner og to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner. 200 mill. av dette lånevolumet har resterende løpetid på under ett år. Mer detaljer om bankens eksterne finansiering i note 9.

Innskudd i Norges Bank og andre kredittinstitusjoner utgjør til sammen 1.045,3 mill. kroner (1.054,3 mill. kroner) og bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner utgjør 448 mill. kroner (473 mill. kroner). LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 4. kvartal 2020 utgjør 155 % der lovkravet er på 100 %. Bankens likviditetssituasjon er god ved årets utløp.

Kapitaldekning

Finanstilsynet ferdigstilte 2. mars 2020 sin første SREP-vurdering av SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Pilar 2-kravet er satt til 2,3 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Kravet trådte i kraft 31. mars 2020 og innebærer et regulatorisk minimumskrav for ren kjernekapital på

13,3 %. Finansdepartementet besluttet 13. mars å redusere den motsykliske kapitalbufferen fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning. Vedtaket ble begrunnet med Norges Banks vurdering om en risiko for et markert tilbakeslag i norsk økonomi som følge av utbruddet av koronaviruset. Bufferkravet ble satt ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis i bankene forsterker en nedgang.

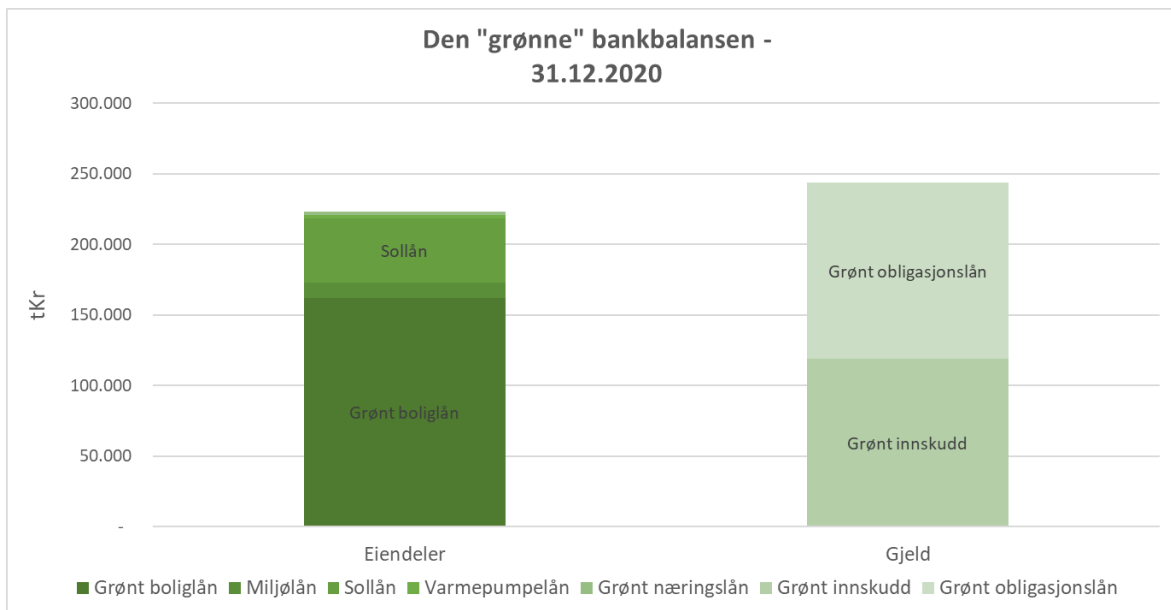
Styret har fastsatt mål for ren kjernekapitaldekning for banken og konsernet i 2020 på minimum 19,5 %. Banken benytter standardmetoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering av eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. Ved utgangen av 4. kvartal 2020 er bankens rene kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert, 21,2 %. Uvektet kjernekapitalandel per 4. kvartal 2020, forholdsmessig konsolidert, utgjør 9,7 %. Banken har en langt høyere kapitaldekning enn lovkrav og internt kapitalmål. Kvartalsregnskapet er ikke revidert så resultatet hittil i år er ikke lagt til den

ansvarlige kapitalen. Banken har tatt opp to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner for å styrke den ansvarlige kapitalen og kapitaldekningen.

Det vises forøvrig til redegjørelse om kapitaldekning i note 11.

Bankens grønne balanse

Banken har i flere år satset på utlånsprodukt som kan finansiere tiltak som er med på å spare miljøet. Banken har produkter som miljølån, sollån og varmepumpelån med svært gunstige vilkår i flere år allerede. Volumet på disse produktene er relativt beskjedne sett i forhold til bankens samlede utlånsportefølje. I 2019 lanserte banken flere nye «grønne» produkt der målet på sikt er å bygge en betydelig «grønn» balanse, dvs. at bankens «grønne» innlånsprodukt samt grønne obligasjonslån finansierer bankens «grønne» utlånsprodukter til private og næringslivet. På denne måte er banken med på å finansiere utlån til bærekraftige investeringer.

Banken har etablert et grønt finansielt rammeverk. Det grønne finansielle rammeverket sier hvilke krav banken stiller til utlån og innskudd for at de skal kunne kalles «grønne».

I oktober utstedte banken sitt første grønne obligasjonslån på 125 mill. kroner. Interessen rundt lånet var stor og banken kunne hentet inn et mye høyere beløp om den grønne balansen hadde gitt rom for det. Prisen som ble oppnådd i markedet var også fordelaktig sammenlignet med et ordinært obligasjonslån.

Figuren ovenfor viser at «grønne» utlån har et volum på ca. 225 mill. kroner. På passivasiden utgjør «grønne» innskudd og det grønne obligasjonslånet i underkant av 250 mill. kroner. Banken arbeider for å øke andelen grønne utlån fremover.

Helgeland Sparebank blir SpareBank 1-bank 15. mars 2021

Den 18. mars 2020 inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank og transaksjonen vil bli gjennomført den 15. mars 2021.

Helgeland Sparebank kjøper 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Transaksjonen er verdsatt til 150 mill. kroner og SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil i transaksjonen selge 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA for 13,8 mill. kroner. SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil etter dette ha en eierandel på 7,46 % i Samarbeidende Sparebanker AS og 5,36 % i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Dette gir en indirekte eierandel på 1,45 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 0,96 % i SpareBank 1 Utvikling DA. Gevinst fra transaksjonen er beregnet til ca. 11 mill. kroner.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning for virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Utsiktene fremover

Konsernet leverer som forventet et bra 4. kvartal og et normalisert årsresultat. Dette til tross for store svingninger gjennom året på ulike poster i regnskapet. God balansevekst gjennom året gir et godt utgangspunkt for 2021. God vekst i nye kunder både i person- og bedriftsmarkedet gir også et bedre utgangspunkt for andre driftsinntekter.

Covid-19 har så langt ikke gitt negative utslag i regnskapet. Tap og mislighold er på et lavt nivå og

tapskostnadene gjenspeiler økt avsetning pga. utlånsveksten. Vi forventer betydelig omsetningsfall i mange virksomheter også i 2021 nå som det ser ut til at tiltakene for å begrense pandemien varer frem til sommeren. Selv om nordmenn ferierer i Norge og bruker fritidsboligene betydelig mer enn tidligere så vil det ikke kompensere for bortfallet av omsetningen fra utenlandske turister hvor dette i normale år utgjør 60-70 % av omsetningen. De økonomiske tiltakene fra regjeringen ser ut til å være tilstrekkelig for å ta disse bedriftene gjennom en vanskelig periode. På den andre siden har den store etterspørselen etter brukte og nye fritidsboliger gitt god vekst i bygge- og anleggsbedriftene. Høy byggeaktivitet, høy etterspørsel etter fritidsboliger og økt bruk av fritidseiendommene gir store positive ringvirkninger innenfor flere næringer.

En normalisering av samfunnet når regjeringen vurderer at vi har kontroll på pandemien vil bli krevende. Det er betydelig utsettelse på betaling av skatter og avgifter, mange er innvilget avdragsfrihet og likviditetslån. Når dette skal innbetales og normaliseres så vil det sette press på likviditeten for mange bedrifter i en periode der omsetning og drift skal tilbake på tidligere nivå. Utfallet av dette og konsernets fremtidige tapskostnader vil i stor grad avhenge av når og hvordan regjeringen velger å utfase de økonomiske tiltakene.

Styret forventer noe høyere tapskostnader i 2021, men med god inntektsvekst og stabile driftskostnader gjennom året. Styret legger til grunn et noe høyere konsernresultat i 2021 sammenlignet med 2020.

Hallingdal, 12. februar 2021
i styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kjell Vidar Bergo
styreleder

Kristin Ourom
nestleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Delårsregnskap

Resultatregnskap

MORBANK					KONSERN				
4. kv. 19	4. kv. 20	2019	2020	(Hele tusen kroner)	Note	2020	2019	4. kv. 20	4. kv. 19
95.567	67.431	347.410	295.164	Renteinntekter og lignende inntekter		294.804	346.345	67.956	95.400
45.022	18.033	150.183	108.182	Rentekostnader og lignende kostnader		108.163	150.129	18.548	45.001
50.545	49.398	197.227	186.982	I Netto renteinntekter		186.641	196.216	49.408	50.399
20.888	21.411	80.440	77.585	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		77.585	80.441	21.411	20.889
1.640	1.924	4.967	6.396	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		6.396	4.967	1.923	1.640
19.248	19.487	75.473	71.189	Netto provisjons- og andre inntekter		71.189	75.474	19.488	19.249
1.833	3.539	62.790	29.370	Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter		50.386	65.594	10.875	4.177
485	7.665	54.635	20.259	Netto verdiendring og gev/tap på valuta og fin.instr.resultat fra andre finansielle investeringer		20.259	7.657	7.666	-46.792
2.318	11.204	117.425	49.629	Netto resultat fra finansielle eiendeler		70.645	73.251	18.541	-42.615
1.094	1.609	4.596	7.865	Andre driftsinntekter		110.110	88.109	38.531	20.912
73.205	81.698	394.721	315.665	Sum inntekter		438.585	433.050	125.968	47.945
24.341	25.579	77.665	83.196	Lønn og andre personalkostnader		150.081	136.327	68.629	40.470
19.900	21.687	68.634	75.219	Andre driftskostnader		100.040	88.682	14.731	26.685
1.546	1.500	6.163	6.031	Av-/nedskr verdiendr og gev/tap på ikke fin. eiendeler		5.199	8.409	-954	1.767
45.787	48.766	152.462	164.446	Sum driftskostnader		255.320	233.418	82.406	68.922
-3.706	8.024	-4.315	13.789	Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	4	13.789	-4.315	8.024	-3.707
31.124	24.908	246.574	137.430	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		169.476	203.947	35.538	-17.270
8.040	1.645	37.040	21.425	Skatt på resultat fra videreført virksomhet		23.067	37.083	1.585	6.914
23.084	23.263	209.534	116.005	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		146.409	166.864	33.953	-24.184

MORBANK					KONSERN				
4. kv. 19	4. kv. 20	2019	2020	(Hele tusen kroner)	Note	2020	2019	4. kv. 20	4. kv. 19
-	23.263	-	116.005	IV Resultat før andre inntekter og kostnader		146.409	-	33.953	-
				<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>					
				<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>					
-	114	-	996	Endring i virkelig verdi utlån PM		996	-	-181	-
-	-	-	-	Skatt virkelig verdi utlån PM		-	-	-	-
-	-261	-	-261	Andre endringer		897	-	525	-
-	-147	-	735	Sum andre inntekter og kostnader		1.893	-	344	-
-	23.116	-	116.740	Periodens totalresultat		148.302	-	34.297	-

Balanse

MORBANK		KONSERN			
31.12.2019	31.12.2020	(Hele tusen kroner)	Note	31.12.2020	31.12.2019
17.656	17.060	Kontanter og kontantekvivalenter		17.060	17.656
1.054.296	1.045.273	Utlån til og fordr. kred.inst. og fin.foretak		1.045.311	1.054.327
8.993.793	9.979.541	Utlån til og fordringer på kunder	4,5	9.954.958	8.972.326
473.177	447.840	Rentebærende verdipapirer		447.840	473.177
424	12.793	Finansielle derivater	7	12.793	7.067
573.096	504.696	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	15	504.906	573.295
72.483	87.586	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		176.411	133.326
40.765	48.382	Eierinteresser i konsernselskap		-	-
-	-	Immaterielle eiendeler		624	-
500	-	Investeringseiendom		-	500
73.122	69.771	Varige driftsmidler		75.213	82.462
36.371	30.943	Andre eiendeler	10	106.590	87.140
11.335.682	12.243.885	Eiendeler		12.341.706	11.401.276
100.349	100.154	Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	9	100.135	100.349
8.211.078	8.840.194	Innskudd og andre innlån fra kunder	6	8.816.540	8.196.884
1.264.355	1.439.170	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9	1.439.170	1.264.355
-	11.590	Finansielle derivater	7	11.590	-
93.360	59.793	Annen gjeld	10	62.567	112.201
70.001	63.902	Avsetninger	10	89.271	70.001
120.331	120.196	Ansvarlig lånekapital	9	120.196	120.331
9.859.473	10.634.999	Sum gjeld		10.639.469	9.864.121
		<i>Innskutt egenkapital:</i>			
805.700	805.700	Selskapskapital		805.700	805.700
11.581	11.581	Overkursfond		11.581	11.581
1.176	1.176	Kompensasjonsfond		1.176	1.176
-	13.071	Fond for urealiserte gevinster		13.071	-
146.594	162.130	Grunnfondskapital		162.130	146.594
5.489	3.989	Gavefond		3.989	5.489
505.670	611.238	Utjevningsfond		611.238	505.670
-	-	Annen egenkapital		93.352	60.945
1.476.210	1.608.886	Sum egenkapital	12	1.702.237	1.537.155
11.335.683	12.243.885	Gjeld og egenkapital		12.341.706	11.401.276

Hallingdal, 12. februar 2021
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kjell Vidar Bergo
styreleder

Kristin Ourom
Nestleder

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Tore Østlund

Gro Lundby

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	805.700	11.581	1.176	285.702	114.181	8.039	0	0	1.226.379
Årsresultat 2018				119.188	12.466				131.654
Prinsippendring ført direkte mot EK				457	51				508
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-50			-50
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-32.800					-32.800
Egenkapital per 31.12.2018	805.700	11.581	1.176	372.547	126.698	7.989	0	0	1.325.691
Årsresultat 2019				189.200	20.334				209.534
Prinsippendring ført direkte mot EK				-4.077	-438				-4.515
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-2.500			-2.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-52.000					-52.000
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	0	0	1.476.210
Omarbeidelse 01.01 etter ifrs									
Netto virkelig verdi fastrente og derivater								1.377	1.377
Reversering boliglån trinn 1								1.407	1.407
Virkelig verdi verdipapir				35.744	3.840			10.067	49.651
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	0	12.851	1.528.645
Periodens resultat				105.059	11.723				116.782
Disponert gaver gjennom året						-1.500		-777	-2.277
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-35.000					-35.000
Utvidet resultat				-235	-26			996	735
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	162.131	3.989	0	13.070	1.608.885

Konsern

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	805.700	11.581	1.176	285.702	114.181	8.039	101.714	0	1.328.093
Årsresultat 2018				119.188	12.466		4.787		136.441
Prinsippendring ført direkte mot EK				457	51				508
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							-956		-956
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-50			-50
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-32.800					-32.800
Egenkapital per 31.12.2018	805.700	11.581	1.176	372.547	126.698	7.989	105.545	0	1.431.236
Årsresultat 2019				189.200	20.334		-42.670		166.864
Prinsippendring ført direkte mot EK				-4.077	-438				-4.515
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							-127		-127
Andre korrigeringer ført mot EK							-1.803		-1.803
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-2.500			-2.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-52.000					-52.000
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	60.945	0	1.537.155
Omarbeidelse 01.01 etter ifrs									
Endring morbank				35.744	3.840			12.851	52.435
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	60.945	12.851	1.589.590
Periodens resultat				105.059	11.723		30.396		147.178
Disponert gaver gjennom året						-1.500		-777	-2.277
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-35.000					-35.000
Andre korrigeringer ført mot EK							69		69
Utvidet resultat				-235	-26		1.158	996	1.893
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							521		521
Førstegang innarbeidelse datter EK							263		263
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	162.131	3.989	93.352	13.070	1.702.237

Noter til regnskapet

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 1.1.-31.12.2020 er satt opp etter årsregnskapsforskriften. Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften, og fra 1.1.2020 skal IFRS gjelde med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. For periodene til og med 31.12.2019 benyttet SpareBank 1 Hallingdal Valdres Norske regnskapsprinsipper (NGAAP) som sitt regnskapsspråk etter årsregnskapsforskriften. I årsregnskapet for 2019 er det redegjort for regnskapsprinsipper, kritiske estimater og forutsetninger etter forskriften gjeldende pr 31.12.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, samt IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt å ikke omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2 i forhold til ny innregning og måling, men følger oppstillingsplanen etter forskriftsendringene fra 1.1.2020. Nærmere beskrivelse av effekter ved overgangen til IFRS er gitt i note 3.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter
Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta

kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy (se note 14). Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkreditselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For BM-utlån som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet

regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Hallingdal Valdres valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Hallingdal Valdres regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter dette tidspunktet skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12-måneders og livslang sannsynlighet for

mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Banken har videre definert at eiendeler knyttet til kunder som kommer på «watchlist» skal inngå i trinn 2 og at det som hovedregel har vært en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Videre vil en betaling som er minst 30 dager forsinket indikere vesentlig økning i kredittrisiko, uavhengighet av nivået på PD.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer.

Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og

eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for tapsavsetning.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

Bankens eierandeler i datterselskapene regnskapsføres etter egenkapitalmetoden både i morbankens regnskap og konsernregnskapet.

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet
- banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten
- banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Hallingdal

Valdres eier 7,75 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstillende kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Kontanter

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	50 år
Maskiner og IT-utstyr	4-5 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	5-10 år.

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når

balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter og lignende inntekter». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er og presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter og lignende inntekter». Urealisert verdiendring på lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi over OCI vises for trinn 1 under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En uttrede fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året.

Sikringsfondsavgiften inngår i regnskapslinjen «Rentekostnader og lignende kostnader».

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank

1 Næringskreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt og Næringskreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Lån med fastrente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring). Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt

for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Hallingdal Valdres konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Avtalefestet førtidspensjon

Morbanken og SpareBank 1 Regnskapshuset AS har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppbevares. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Denne avtalen blir behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

Øvrige ordninger

Administrerende direktør og tidligere administrerende banksjef har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Avtalene er aktuarberegnet. Administrerende direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet han har mulighet til å pensjonere seg. Tidligere administrerende banksjef har avtale om førtidspensjon tilsvarende 80% av lønn fram til fylte 67 år. Det står igjen 2 år og 4 mnd. av avtalen. I resultatregnskapet er avsetningen redusert med kr 1.100.000 pga. at avsetningen periodiseres ned mot 0 frem til den ansatte fyller 67 år.

Segmentrapportering

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres deler sin virksomhet i følgende segmenter: bank, eiendomsmegling, regnskapstjenester samt øvrig virksomhet.

Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8. Segmentinformasjonen er tallfestet i note 13.

Utbytte og gaver

Foreslått utbytte på egenkapitalbevis og gaver presenteres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt i bankens generalforsamling (forstanderskapet).

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet.

Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimer og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Note 2 – Kritiske estimater i utarbeidelsen av delårsregnskapet

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I note 1 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper. I tillegg er poster omtalt nedenfor preget av usikkerhet og skjønn.

Tap på utlån og garantier

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer enn et visst antall dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere rentendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1 – 3 baserer seg på tapestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se forøvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 1.

Bankens regnskapsføring av forventet kredittap – per 4. kvartal 2020

Ved vurdering av forventet kredittap skal bankene ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risiko-klassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Utover dette tillegges konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold) som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering vekt ved vurdering av nedskrivningsbehov på kundegrupper totalt. Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdsansynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

Situasjonen med koronapandemien har utfordret konsernets estimering av forventet kredittap. Banken mener det er grunn til å tro at koronapandemiens effekter vil slå inn i kredittmodellene med noe forsinkelse. Metoden for modellmessig beregning av tapsavsetninger er derfor videreført fra de foregående kvartalene. Det innebærer at enkeltengasjementer som er vurdert å ha forhøyet risiko/svekket betalingsevne, som følge av dagens markedssituasjon, er overstyrt fra trinn 1 til trinn 2 i modellen.

Pandemien har ført til stor usikkerhet rundt den økonomiske utviklingen generelt og hvilke konsekvenser dette vil få for bankenes utlånstap fremover. Vi har de siste 10 månedene vært gjennom nedstenging av samfunnet, hytteforbud, sommer med Norgesferie, smittebølge 2 med nye nedstenginger. Når vi går inni i 2021 er verden klar for massevaksinering av befolkningen og hvor raskt dette arbeidet blir utført vil bestemme normaliseringstakten i samfunnet.

Ingen tapsmodeller klarer å ta opp i seg så store samfunnsmessige endringer på kort tid. Slik situasjonen er på rapporteringstidspunktet, er det få makromiljøer som drister seg til å si så mye om utviklingen fremover. Den store usikkerheten gjør at det er vanskelig å innarbeide utviklingen i IFRS 9-tapsmodellen.

Regjeringen var tidlig inne med massive tiltak rettet mot private og næringslivet etter nedstengningen 12. mars i år. Det har i sum blitt lansert mange tiltakspakker for å demme opp for uønskede effekter, men bankens erfaring er at en del av tiltakspakkene ikke er nyttet i sin helhet da behovet

er mindre enn antatt. Likevel sitter vi ikke med fasiten ennå.

Banken gjorde tidlig i vår en omfattende bransjeanalyse i vårt markedsområde. Denne analysen er revurdert mot slutten av året. Reiselivsbransjen er av de bransjene som både er hardest rammet og som det er knyttet stor usikkerhet til. Mange bedrifter opplevde god omsetning i sommermånedene, men har hatt en vanskeligere høst og vinter så langt. I tapsvurderingen er derfor følgende bransjer flyttet fra trinn 1 til trinn 2 for å ta høyde for en økt sannsynlighet for fremtidig tap i bransjen:

- Drift av hoteller, pensjonater og moteller
- Drift av ferieleiligheter

I beregningene rundt forventet tap har banken pga. forsinkelsen som ligger i datamodellen, også gjennomført simuleringer der stressberegningen gis økt vekt utover normalsituasjonen. Tapsmodellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert

scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10. For å simulere mer pessimistiske utfall har banken gjennomført simuleringer med større vekt på «worst case»-utfallet. Dette viser hvilke effekter dagens situasjon kan gi på fremtidig kredittap. I en normalsituasjon vil vektingen være 80-10-10 (dvs. 10 % sannsynlighet for «worst case»). Det er også gjennomført simuleringer med hhv. 20 og 30 % vekting av det pessimistiske scenariet.

For å avspeile usikkerheten og forsinkelsen i datamaterialet har banken valgt legge mer vekt på sannsynligheten for at «worst case»-scenarioet skal inntreffe og valgt å legge en vekting på 70-20-10 (dvs. 20 % sannsynlighet for «worst case») til grunn i beregningen av gruppenedskrivninger pr. 31.12.20. Forskjellen mellom scenarioene utgjør ca. 7 mill. i endret avsetningsbehov og viser følsomheten i porteføljen. På denne måten er bankens avsetninger økt med ca. 7 mill. i forhold til det som ville vært tilfelle uten pandemien.

Se for øvrig note 4 for ytterligere detaljer.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	17.774	9.909	27.684
Scenario 2 (stress)	10 %	6.811	3.624	10.436
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	39.985

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	15.553	8.671	24.223
Scenario 2 (stress)	20 %	13.623	7.249	20.871
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	46.960

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	60 %	13.331	7.432	20.763
Scenario 2 (stress)	30 %	20.434	10.873	31.307
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	53.935

Virkelig verdi egenkapitalinteresser

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verddivurderinger eller siste kjente omsetning av

aksjen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Virkelig verdi på strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av virkelig verdi. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verddivurdere anses kostpris som beste estimat

på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

Virkelig verdi derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null.

Virkelig verdi utlån

Verdien på fastrentelån vurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for utlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Note 3 - Overgangseffekter endringer i årsregnskapsforskriften for banker m.v. (IFRS 9 - finansielle eiendeler (eiendeler med størst effekt))

Konsern	Klassifisering etter forskrift om årsregnskap for banker m.v. 31.12.2019	Klassifisering etter forskrift om årsregnskap for banker m.v. 1.1.2020
Finansielle eiendeler:		
Kontanter og kontantekvivalenter	AC	AC
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente BM	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente PM	AC	FVOCI
Utlån til og fordringer på kunder med fast rente	AC	FVP&L (FVO)
Rentebærende verdipapirer	AC	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter, omløpsporteføljen	AC	FVP&L
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter, anleggspoteføljen	AC	FVP&L
Finansielle forpliktelser:		
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		
Innskudd fra og gjeld til kunder	AC	AC
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	AC	AC
Finansielle derivater, sikringsbokføring	ikke balanseført	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Ansvarlig lånekapital	AC	AC
Forklaringer til tabellen over:		
AC	Amortisert kost	
FVOCI	Virkelig verdi med verdiendring over OCI (med reklassifisering)	
FVP&L	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet	
FVP&L (FVO)	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet pga. fair value option	

Avstemming av finansielle eiendeler og forpliktelser mellom forskrift om årsregnskap for banker m.v per 31.12.2019 og forskrift om årsregnskap for banker m.v. gjeldende fra 1.1.2020

Finansielle eiendeler	NGAAP	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 1.1.2020
Amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	17.656			17.656
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	1.054.296			1.054.296
Utlån til og fordringer på kunder	9.035.310	-6.514.278		2.521.033
Tapsavsetning utlån og fordringer på kunder	-41.517	15.771		-25.747
Rentebærende verdipapirer	473.177	-473.177		0
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	573.096	-573.096		0
Andre finansielle eiendeler				0
Sum effekt amortisert kost	11.112.018	-7.544.780	0	3.567.238
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til og fordringer på kunder		575.258	-81	575.177
Rentebærende verdipapirer		473.177	2.623	475.800
Finansielle derivater			1.917	1.917
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		573.096	47.871	620.967
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	0	1.621.530	52.330	1.673.861
Virkelig verdi over OCI- med resirkulering				
Utlån til og fordringer på kunder		5.939.020		5.939.020
Tapsavsetning utlån til og fordringer på kunder		-13.202	1.876	-11.326
Sum effekt virkelig verdi over OCI med resirkulering	0	5.925.818	1.876	5.927.694
Sum finansielle eiendeler	11.112.018	2.569	54.206	11.168.793

Finansielle forpliktelser	Endring som følge av		Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 1.1.2020
	NGAAP	reklassifisering		
Amortisert kost				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.349			100.349
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.211.078			8.211.078
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.264.355		-684	1.263.671
Ansvarlig lånekapital	120.331			120.331
Finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt		2.629		2.629
Sum effekt amortisert kost	9.696.113	2.629	-684	9.698.057
Sikringsbokføring (virkelig verdi over resultatet)				
Finansielle derivater, innlån 1:1			690	690
Sum effekt sikringsbokføring	0	0	690	690
Virkelig verdi over resultatet				
Finansielle derivater				
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	9.696.113	2.629	6	9.698.747

Utsatt skatt 31.12.2019	6.155
Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften:	
Reversering av bømte 1 PM virkelig verdi	-469
Fastrentelån/innlån	-151
Netto virkelig verdi fastrente og derivater	-1.146
Utsatt skatt 01.01.2020	4.389

For egenkapitaleffekter, se endring i Egenkapital

Note 4 - Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 1 - regnskapsprinsipper. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 5

Konsern

Tap på utlån og garantier	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere	31.12.2020
			konstatert	
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	29.609	8.103	-1.617	36.096
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	10.113	2.930	-2.178	10.864
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	39.722	11.033	-3.795	46.960
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	37.013	10.109	-3.795	43.328
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	2.709	924	-	3.633
Balanse	39.722	11.033	-3.795	46.960

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemningsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	7.537	12.496	19.689	39.722
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	2.072	-2.072	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.700	1.700	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-127	-1.210	1.338	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5.232	5.052	314	10.599
Økning i måling av tap	3.887	9.044	6.255	19.185
Reduksjon i måling av tap	-2.738	-1.039	-247	-4.023
Utlån som har blitt fraregnet	-1.460	-4.362	-718	-6.540
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.795	-3.795
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønsmessig tapsavsetning *)	-	-	-8.187	-8.187
31.12.2020	12.703	19.610	14.647	46.960
- Herav bedriftsmarkedet	11.720	11.485	10.745	33.949
- Herav personmarkedet	984	8.125	3.903	13.011

*) Forklart i note 2. Endring pga. økt kredittrisiko

Konsern

Periodens tap på utlån og garantier	31.12.20
Endring i IFRS 9 nedskrivning	8.475
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3.795
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	28
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-81
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	1.572
Sum tap på utlån og garantier	13.789

Konsern

	01.01.20	31.12.20
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	79.483	52.838
Trinn 3 nedskrivning	-6.136	-10.541
Netto misligholdte engasjement	73.347	42.297
Avsetningsgrad	7,7 %	19,9 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,88 %	0,53 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	8.563	9.765
Trinn 3 nedskrivning	-4.381	-4.101
Netto tapsutsatte engasjement	4.182	5.664
Avsetningsgrad	51,2 %	42,0 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,09 %	0,10 %

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8.235.048	690.909	87.887	9.013.844
Endring	836.760	190.243	-42.599	984.404
31.12.2020	9.071.808	881.151	45.288	9.998.248
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,1 %	2,2 %	32,3 %	0,5 %

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario (forventet) for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 20 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventet scenariet og tilsvarende 20 %-poengs økning i sannsynlighet for stress scenario resulterer i økte tapsavsetninger på ca 12,5 mnok, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

I forbindelse med Covid-19 situasjonen har banken endret scenarivektingen med 10 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventet scenariet og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for stress scenario. Dette gir en vektning på 70-20-10 mot 80-10-10 i en normalsituasjon.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	17.774	9.909	27.684
Scenario 2 (stress)	10 %	6.811	3.624	10.436
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	39.985

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	15.553	8.671	24.223
Scenario 2 (stress)	20 %	13.623	7.249	20.871
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	46.960

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	60 %	13.331	7.432	20.763
Scenario 2 (stress)	30 %	20.434	10.873	31.307
Scenario 3 (best)	10 %	1.235	630	1.865
Totalt	100 %	28.117	13.512	53.935

Note 5 - Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.19	31.12.20	(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.19
6.039.885	6.577.525	Lønnstakere o.l	6.577.525	6.039.885
189		Offentlig sektor		189
501.795	582.016	Primærnæringen	582.016	501.795
62.677	46.654	Industri	46.654	62.677
528.979	482.606	Bygg- og anleggsvirksomhet	482.606	528.979
89.051	100.678	Varehandel	100.678	89.051
84.202	69.905	Transport og lagring	69.905	84.202
303.399	373.188	Hotell og restaurantdrift	373.188	303.399
6.393	80.775	Forretningsmessig tjenesteyting	80.775	6.393
940.888	1.178.072	Omsetning/drift eiendommer	1.153.451	914.658
482.615	531.450	Diverse næringer	531.450	482.615
9.040.073	10.022.869	Brutto utlån	9.998.248	9.013.843
	-34.496	- Tap på utlån til amortisert kost	-34.496	-
-10.517	-8.832	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet r	-8.832	-10.517
-31.000	-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-	-31.000
8.998.556	9.979.541	Netto utlån	9.954.920	8.972.326
9.040.073	10.022.869	Sum brutto utlån	9.998.248	9.013.843
36.240	36.240	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	36.240	36.240
2.467.658	2.630.607	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	2.590.689	2.467.658
11.543.971	12.689.716	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	12.625.177	11.517.741

Note 6 - Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.19	31.12.20	(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.19
5.007.249	4.933.253	Lønnstakere o.l	4.933.253	5.007.249
248.779	260.959	Primærnæringer	260.959	248.779
82.583	88.626	Industri	88.626	82.583
523.828	650.574	Bygg- og anleggsvirksomhet	650.574	523.828
139.718	201.344	Varehandel	201.344	139.718
59.602	55.326	Transport og lagring	55.326	59.602
129.496	137.589	Hotell og restaurantdrift	137.589	129.496
88.212	97.434	Forretningsmessig tjenesteyting	97.434	80.151
931.184	919.504	Omsetning/drift eiendommer	895.850	925.051
1.000.427	1.495.585	Diverse næringer	1.495.585	1.000.427
8.211.078	8.840.194	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	8.816.540	8.196.884

Note 7 - Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2020		
	Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	1.430	-11.590
Sum renteinstrumenter	280.000	1.430	-11.590
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	10.074	-
Sum renteinstrumenter	300.000	10.074	-
Sum valuta- og renteinstrumenter i tusen kroner			
Sum renteinstrumenter	580.000	11.504	-11.590
Sum andre finansielle derivater	-	-	-
Sum	580.000	11.504	-11.590

Note 8 - Andre eiendeler

MORBANK			KONSERN	
31.12.19	31.12.20	(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.19
6.155	5.150	Utsatt skatt	7.637	8.349
30.716	25.793	Andre eiendeler	99.953	78.791
36.871	30.943	Andre eiendeler	107.590	87.140

Note 9 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld <i>(Hele tusen kroner)</i>	31.12.2020 IFRS	31.12.2019 NGAAP
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		
- pålydende verdi	100.000	100.000
- bokført verdi	100.154	100.349
Obligasjonsgjeld		
- pålydende verdi	1.425.000	1.259.000
- bokført verdi	1.439.170	1.265.344
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1.525.000	1.359.000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.539.325	1.365.693

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	31.12.2020	31.12.2019
2020	-	159.000
2021	200.000	300.000
2022	400.000	400.000
2023	500.000	500.000
2024	-	-
2025	300.000	-
2026	125.000	-
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	1.525.000	1.359.000

Endring i verdipapirgjeld	31.12.20	Emittert/ utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.000	-	-	100.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.425.000	425.000	-259.000	1.259.000
Påløpte renter	3.878	-	-	4.928
Verdijusteringer	10.447	-	-	2.540
Sum verdipapirgjeld	1.539.325	425.000	-259.000	1.366.468

Ansvarlig lånekapital	31.12.20	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	120.000	120.000
- påløpte renter	196	331
Sum ansvarlig lånekapital	120.196	120.331

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 31.12.2020 har banken utstedt totalt 120 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 14.06.2022 (60 mill kr) og 22.05.2023

Endring i ansvarlig lånekapital	31.12.20	Emittert/ utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	120.000	-	-	120.000
Påløpte renter	196	-	-	331
Sum ansvarlig lånekapital	120.196	-	-	120.331

Note 10 - Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

MORBANK			KONSERN	
31.12.19	31.12.20	(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.19
44.160	36.999	Forpliktelser vedr skatt og avsetninger	61.636	13.260
25.840	26.903	Pensjonsforpliktelser	27.635	26.194
93.360	59.793	Annen gjeld	62.567	142.748
163.360	123.695	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	151.838	182.202

Note 11 - Kapitaldekning

Kapitalstyring

Per 31. desember 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,3 prosent.

Finansdepartementet har besluttet at det motsykliske kapitalbufferkravet reduseres fra 2,5 prosent til 1,0 prosent fra 13.03.2020.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størrelsesunntaket i artikkel 19 i kapitalkravsforordningen (CRR) (EU) 2013/575, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning er minimum 16 prosent, total kjernekapital 17,5 prosent og total kapitaldekning 19,5 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.12.20
Ren kjernekapital	1.462.174	1.577.510
Kjernekapital	1.479.022	1.589.750
Ansvarlig kapital	1.619.982	1.727.361
Totalt beregningsgrunnlag	7.281.462	7.447.076
Ren kjernekapitaldekning	20,1 %	21,2 %
Kjernekapitaldekning	20,3 %	21,3 %
Kapitaldekning	22,2 %	23,2 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,7 %	9,7 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.12.20
Innskutt egenkapital	817.281	817.281
Opptjent egenkapital	658.929	791.604
Balansført egenkapital	1.476.210	1.608.885
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-157.295	-142.765
Ren kjernekapital	1.318.915	1.466.120
Fondsobligasjoner	-	-
Kjernekapital	1.318.915	1.466.120
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	120.331	120.000
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1.639	-1.454
Ansvarlig kapital	1.437.607	1.584.666

Risikovektet beregningsgrunnlag:		
Stater	9.040	
Lokale og regionale myndigheter	10.587	16.332
Institusjoner	305.254	231.071
Foretak	1.498.623	476.489
Massemarked	4.065	1.056.657
Pantsikkerhet i eiendom	3.523.882	3.340.749
Forfalte engasjementer	43.049	35.048
Høyrisikoengasjementer	-	337.912
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.509	27.213
Andeler i verdipapirfond	105.138	200.514
Egenkapitalposisjoner	192.717	219.783
Øvrige engasjementer	114.446	91.744
Sum kredittrisiko	5.821.310	6.033.512
Operasjonell risiko	570.216	582.788
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	6.289	8.309
Totalt beregningsgrunnlag	6.397.815	6.624.609
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	20,6 %	22,13 %
Kjernekapitaldekning	20,6 %	22,13 %
Kapitaldekning	22,5 %	23,92 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50%)	159.945	165.615
Motsyklisk buffer (2,50%) 1% fra 31.3.20	159.945	66.246
Systemrisikobuffer (3,00 %)	191.934	198.738
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	511.825	430.600
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	287.902	298.107
Tilgjengelig ren kjernekapital	637.880	855.959
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9.9%	11,3 %

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finanstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum eller andre risikoreducerende tiltak vil ikke være i stand til å påvirke risikovektingen.

Banken er ikke enig i Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra ekstern part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreducerende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomsprisfall på 30 %. Bankens markedsområde har også et velfungerende leiemarkedet som tilsier at utbygger kan forvente å eventuelt få leid ut den usolgte delen av prosjektet. Basert på en helhetlig vurdering av risikoen i eiendomsutviklingsprosjektene til banken, har banken opprettholdt sin vurdering av at disse engasjementene ikke er å anse som høyrisikoengasjementer.

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt. Dersom Finanstilsynets rundskriv legges til grunn, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil redusere bankens rene kjernekapitaldekning og kapitaldekning med 0,68 %-poeng.

Note 12 - Egenkapitalbevisere og spredning av egenkapitalbevis per 31.12.2020

	Antall	antall egenkapitabevis
Det var 2 egenkapitalsbevisere per 31.12.2020		
1 Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445	88,50 %
2 Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8.057.000	100 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

<i>(Hele tusen kroner)</i>	31.12.2020	01.01.2020	31.12.2019
Eierandelskapital	805.700	805.700	805.700
Overkursfond	11.581	11.581	11.581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	611.238	505.671	372.547
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	1.428.519	1.322.952	1.189.828
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	162.130	146.594	126.698
Kompensasjonsfond	1.176	1.176	1.176
B. Sum samfunnseid kapital	163.306	147.770	127.874
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkap	1.591.825	1.470.722	1.317.702
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	89,74 %	89,95 %	90,30 %

Note 13 - Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

Konsern 31.12.2020

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	204.399	165	46	-552	204.058
Netto andre provisjonsinntekter	53.772	-	-	-	53.772
Netto andre inntekter	57.494	66.952	41.290	15.019	180.755
Driftskostnader	164.446	57.049	41.312	-7.487	255.320
Resultat før tap	151.219	10.068	24	21.954	183.265
Tap på utlån og garantier	13.789	-	-	-	13.789
Resultat før skatt	137.430	10.068	24	21.954	169.476

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	9.979.541	-	-	-24.583	9.954.958
Andre eiendeler	2.264.344	54.176	15.954	52.274	2.386.748
Sum eiendeler pr segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.840.194	-	-	-23.654	8.816.540
Annen gjeld og egenkapital	3.403.691	54.176	15.954	51.345	3.525.166
Sum egenkapital og gjeld pr segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706

Note 14 - SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt har en kjernekapitaldekning på minst 11,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises også her til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kredittkort AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på børs samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsaklig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianseselskaper og og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	12.793	-	12.793
- Obligasjoner og sertifikater	-	447.840	-	447.840
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	93.429	194.806	188.507	476.742
- Fastrentelån	-	-	499.255	499.255
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-	6.761.470	-	6.761.470
Sum eiendeler	93.429	7.416.909	687.762	8.198.099
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	11.590	-	11.590
Sum forpliktelser	0	11.590	0	11.590

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 1. januar 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	1.917	-	1.917
- Obligasjoner og sertifikater		475.768		475.768
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	107.428	259.708	187.523	554.659
- Fastrentelån	-	-	575.258	575.258
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	5.940.895	-	5.940.895
Sum eiendeler	107.428	6.678.288	762.781	7.548.496
Forpliktelses (hele tusen kroner)				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	689	-	689
Sum forpliktelser	-	689	-	689

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2020:

	Fastrentelån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse	575.258	187.523	762.781
Investeringer i perioden	-	3.896	3.896
Tilbakebetaling av kapital	-	-50	-50
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-3.431	-3.431
Netto volumendring i perioden	-84.559	-	-84.559
Gevinst eller tap ført i resultatet	8.556	568	9.125
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse	499.255	188.507	687.762

Note 16 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning som påvirker bankens delårsregnskap ved utgangen av 4. kvartal 2020.

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes • Heggenes • Beitostølen